סבר כוותיה בחדא · ולא בעי למימר דסבר כרבנן דא"ל תפשוט דמודו רבנן ברוב כנענים ומכל מקום יש לפשוט דהלכה כמותו ברוב כנענים : **לבתר** עלמן החזיר אע"ג דלא היה צריך ליתן רק דמיסה כדתנן בפרקין (דף כח:) כל דבר שעושה ואוכל מטפל בו י"ב חדש מכאן ואילך אם דמיהן ומיתן לכל רש"י פירש שמלאן אחר י"ב חדש שלאבדו קשה דמגלן שיהא בשביל כך למולא דהאוכד לינו מחיים שסבור שהמולא יסבור שמקרוב נאבדו ויכריז :

לפנים משורת הדין · מאשר יעשון נפקא לן לקמן בפרקין (דף ל:) תימה דלא מייתי קרא הכא כדמייתי לקמן בעובדא דר' ישמעאל ובהגוזל קמא (ב"ק דף ק· ופס ד"ה לפנים) בעובדא דרבי חייא במרלה דיבר לשולחני ומגלא רע ולקמן בסוף פרק החומצן (דף פג·) מייתי קרא אחרינא למען תלך בדרך טובים שהוא מדברי קבלה ומביק קרא דאשר יעשון שהוא מדברי תורה ו"ל דלא מייתי קרא דאשר יעשון אלא במקום שאחרים חייבין והוא פטור כמו במרלה דיבר דאחרים דבטו למילף חייבים ור' חייא דלא בעי למילף פטור ולפנים משורת הדין שילם כמו אחרים וכן בעובדא דרבי ישמעאל דזקן ואינו לפי כבודו הוא ועשה לפנים משורת הדין כמו אחרים והכא בשמעתין דהדרינהו בתר תריסר ירחי שתא כ"ע פטורים לכך לא מייתי קרא הכא ומ"מ משום לפנים משורת הדין בעי ליה לאהדורי כיון שלינו מתחסר ממונא אבל בסוף החומצן (שם) בהנהו שקולאי שבברו לו החבית ועשו לו הפסד גדול משום לפנים משורת הדין אין לו להפסיד לכך מייתי קרא למען תלך בדרך טובים : **אתא** לקמיה דרב גרסי' דמשמע בירושלמי פרק אין מעמידין ואפילו לספרים דגרסי אביי פריך שפיר מבשר שנתעלם מן העין דלא ע"ג דלא קיימא לן כרב כדפריש לעיל (דף כג: ד"ה מחרוזות) מדפריך בפרק גיד הנשה (חולין דף לה: ושם) ורב היכי אכיל בשרא מ"מ פריך שפיר דכיון דחזי המולא שהטוף הסליכם שם אפילו מאן דפליג ארב מודה הכא דאסור דאימור נטלה מעיר שרובה כנענים ומשני בעומד ורואהו שנטלה מעיר שרובה טובחי ישראל ורב מיירי בעומד ורואה שנטלה לפני טובחי ישראל :

הרי שאבדו כו' · ה"ה נגנבו ואע"ג דעבר על לא תגנוב לא עבר על לאו דנבילה ובתוספתא (פ"ב דחולין) תניא בהדיא הרי שאבדו או נגנבו והכא נקט אבדו אורחא דמילתא : **שמצאן** בחשפה. בפ"ק דחולין (ד' יב:) מפרש גרלאן דברי רבי יהודה לרבי חגיגא דשמלאן בחשפה שבשוק שאף רבי חגיגא לא פליג עליה אלא בחשפה שבבית ובעובדא דהכא שמלאן בדרך בלא חשפה הוי כחשפה שבבית : **אתא** לקמיה דרבי חסי גרסי' אע"ג דבכל דוכתי חשיב רבי אמי ברישא כדאמר (ניסין דף נט:) רבי אמי ורבי אסי כהני חשיבי דארעא דישראל אף על גב שגדול ממנו אין תימה שבא לפניו ליישאל לפי שחבירו היה אבל אי גרסינן רבי אבא קשה דרבי אבא היה תלמידו של רבי אמי כדמוכח גבי נסכא דרבי אבא (שבועות דף מז·) ואיך היה בא לפניו ("לעולם") :

מתורת השי"ם

ואיבעית אימא לעולם רבנן מי קתני הן שלו, אינו חייב להחזיר קתני, ויניח וייתי ישראל ויהיב ביה סימנא ושקיל ת"ש דאמר רב אסי מצא חבית יין בעיר שרובה כנענים מתורת משום מציאה ואסורה בהנאה, בא ישראל ונתן בה סימן מותרת בשתיה למוצאה כמאן כר"ש בן אלעזר שמע מינה כי קאמר ר"ש בן אלעזר ברוב כנענים אבל ברוב ישראל לא, לעולם אימא לך ר"ש בן אלעזר אפי' ברוב ישראל נמי קאמר, ורב אסי סבר לה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא, וכי מאחר דאסירא בהנאה מותרת משום מציאה למא הלכתא? אמר רב אשי לקנקנה (ג) דהוא גברא דאשכח ארבעה זוזי דציירי בסדינא ושדו בנהר בירן, אתא לקמיה דרב יהודה, א"ל זיל אברייו, והא זוטו של ים הוא? שאני נהר בירן דמתקיל לא מיאש, והא רובא כנענים נינהו, ש"מ אין הלכה כר"ש בן אלעזר אפי' ברוב כנענים? שאני נהר בירן דישראל סברו ליה ויישראל סברו ליה, דיון דישראל סברו ליה אימור מישראל נפל וכיון דישראל סברו ליה לא מיאש. רב יהודה הוה שקיל ואזיל בתריה דמר שמואל בשוקא דבי דיסא, א"ל מצא כאן ארנקי מהו? אמר ליה הרי אלו שלו, בא ישראל ונתן בה סימן מהו? א"ל חייב להחזיר, תרתי? אמר ליה לפנים משורת הדין, כי הא דאבוה דשמואל אשכח הנך תמרי במדברא ואהדרינהו למרייהו לבתר תריסר ירחי שתא לפנים משורת הדין רבא הוה שקיל ואזיל בתריה דר"נ בשוקא דגלדאי ואמרי לה בשוקא דרבנן א"ל מצא כאן ארנקי מהו? א"ל הרי אלו שלו, בא ישראל ונתן בה סימן מהו? אמר ליה הרי אלו שלו, והלא עומד וצווח? נעשה כצווח על ביתו שנפל ועל ספינתו שטבעה בים. הוא דשקיל בשרא בשוקא ושדיה בצנייתא דבי בר מריון אתא לקמיה דאביי א"ל זיל שקול לנפשך, והא רובא דישראל נינהו, שמעת מינה הלכה כרבי שמעון בן אלעזר אפי' ברוב ישראל? שאני דיו דכזוטו של ים דמי, והא אמר רב בשר שנתעלם מן העין אסור? בעומד ורואהו (ג) דתניא מצא גדי שחוט בין מבריא לציפורי ותתירוהו לו, אמר רבי אמי התירוהו לו: משום מציאה כר"ש בן אלעזר, משום שחיטה כרבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי דתניא הרי שאבדו לו גדיין ותרנגוליו והלך ומצאן שחוטין ר' יהודה אוסר ורבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי מתיר, אמר רבי: נראין דברי רבי יהודה כשמצאן באשפה ודברי רבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי כשמצאן בבית מדהתירוהו לו משום שחיטה רובא ישראל נינהו, שמעת מינה הלכה כר"ש בן אלעזר אפי' ברוב ישראל? אמר רבא רוב כנענים, ורוב טבחי ישראל, רבי אמי אשכח פרגיות שחוטות בין מבריא לציפורי אתא לקמיה דר' אסי ואמרי לה לקמיה דר' יוחנן ואמרי לה בי מדרשא ואמרי ליה זיל שקול לנפשך. רבי יצחק נפחא אשכח קיבורא דאזלי ביה אזלויי, אתא לקמיה דר' יוחנן ואמרי לה בבי מדרשא ואמרי ליה זיל שקול לנפשך : מתני' ואלו חייב להחזיר כלי כמות שהוא, מעות בכיס אם כיס כמות שהוא, צבורי פירות צבורי מעות שלשה

ואיבעיתו אימא לעולם רבנן מי קתני הן שלו אינו חייב להחזיר מי קתני הן שלו · וכאלו אמר מעתה **דמודו ליה ברוב כנענים : מי קתני הן שלו אינו חייב להחזיר קתני** · דכיון דרובא כנענים דלמא דכנענים הוא, ושלו נמי לא הוי דלא חזי רבנן בתר רובא בממונא : **מותרת משום מציאה** · דאינו חייב להחזיר : **ואסורה בהנאה** · ולקמיה פריך ת"ל מה היתר יש במליאתה : **בא ישראל ונתן סימן** · יאלה מספק יין בכנענים ומותרת בשתיה למולאה דכיון דרובא כנענים נתייאשו הבעלים : **ושדו בנהר בירן** · ומוטלכין בנהר בירן : **דמתקיל** · יש בו מכשולים אבנים וסחימת גדר שעושין לדגים ולא מיאש סבר לא יוכל הנהר להוליכם חוץ למכשולים ורגליים היו לסוכרו ולנקיותו ולכרותו שיטפו מימיו וסומך שימלאם כשיסכרו אותו ויקוים : **סברו ליה** · שקורין נסל"ם בלע"ז כמו עושי שכר "אגמי נפש (ישעיה יט) : **לימא מישראל נפיל** לפיכך חייב להכריז ולא אמרי' יניח כדאמרינן לעיל ברוב כנענים לרבנן: **לא מיאש** · שהסורה ימלאם : **דבי דיסא** · שמוכרים שם חטים כתושין לדיסא **ודבי מלויין שם** · **כתר תריסר ירחי שתא** · מלאם : **דגלדאי** · לנעים : **דיו** · עוף שקורין אוזלטו"ר והוא לשון דיה : **ושדיה בצנייתא דבי בר מריון** · השליכו בין דקלים של בר מריון : **אסור** · שמא נתחלף בגבולה : **ורואהו** · משנטלו עד שהשליכו : **כשמלאו באשפה** · שדרך גבולה להשליכה באשפה : **פרגיות** · גוזלות : **אשכח קיבורי דאזלי ביה אזלויי** · מלא פקעיות של טווי למכמורות ולשתות במקום שהיידין מלויין : **אזלוי** · ליידים העושים מכמורות : **מתני' מצא פירות בכלי** · וסתם כלי יש בו סימן : **כמות שהוא** · ריקן : **כיס** · יש בו סימן לבעלים : **צבורי פירות** · בגמ' מפרש סימנייהו אי מנין אי מקום : שלשה

פי' המגמיס שיעודו בהם הדגים ברשי' רד"ק

[ליקון ל: ברכות ז. מה: כתובות מ. ב"ק לט:]

[חולין מח.]

חולין לה.

חולין יב. [תוספתא דחולין פ"ב]

* רבי ריטלא

רבינו חננאל

היא וכן הא דא"ר אסי מצא הבית של יין בעיר שרובה כנענים קנקנה מותר [מישום] מציאה ואינה אסור אפי' בהנאה בא ישראל ונתן סימניה מותרת אפי' בשתיה למוצאה. ש"מ דברוב כנענים הרי הן שלו. הוא דאשכח ר' זוזי דציירי בסדינא בנהר בירין רב' ואסקנא כיון דישראל סברו ליה אימרי ישראל נפל ולא מיאש. רב יהודה הוה אזיל בתריה דמר שמואל בשוקא דבי דיסא אמר ליה מצא כאן ארנקי מהו אמר ליה הרי הן שלו. בא ישראל ונתן סימניה מהו אמר לו אם הוצה לעשות לפנים משורת הדין מהור כראבית דשמואל אשכח המרא במדברא ואהדרינהו בתר י"ב ירחי שתא והא דרבה דאמר ליה רב נחמן מצא ארנקי בשוקא דרבנן הרי הן שלו ואפי' הלה עומד וצווח נעשה כצווח על ביתו שנפל ולא ספינתו שטבעה בים כלומר כשם מי שטבעה ספינתו המציל ממנה הרי הן שלו ואע"פ שבעלה עומד וצווח כראמרינן המציל מיומו של ים התורה התירתו לו כן גם זה מותר למוצאו ש"מ אפי' ברוב ישראל. עוף הנקרא דיו שקול בישרא ושדא בצנייתא דבי בר מריון. אסקנא אם הוא עומד וראה את המקום שהיום זה הבשר ממנה והוא מישראל מותר לו דכזוטו של ים [דמי]. ואם לאו אסור באכילה כרב דאמר בשר כיון שנתעלם מן העין אסור באכילה. והא דרב הונא דאשכח נדי שחוט בין מבריא לצפורי ותתירוהו לו משום שחיטה כר"ש בן אלעזר ומשום מציאה כר' יוסי בר הונא וכו' ופשוטה הוא. עי' פרגיות צפרים סחורים. רב אמי אשכח פרגיות בין מבריא לצפורי וא"ל ר' יוחנן שקול לנפשך. וכן רב יצחק אשכח [פקעיות] של כמות דאמר ר' יצחק אשכח קיבורי דאזלו בי אזלויי וא"ל ר' יוחנן זיל שקול לנפשך : מתני' ואלו חייב להחזיר מצא

מתני' מצא פירות בכלי · וסתם כלי יש בו סימן : **כמות שהוא** · ריקן : **כיס** · יש בו סימן לבעלים : **צבורי פירות** · בגמ' מפרש סימנייהו אי מנין אי מקום : שלשה

לח א ב מיי' פ"ח מהל' גזלה ואבדה הל' ח וסי"ב מהלכות מאכלות אסורות הל' כח סמג עשין עד טוש"ע יו"ד סי' רנט סעיף ד ושוש"ע יו"ד כו' קכט סעיף יז :

לט ג טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ז ושוש"ע יו"ד סי' קכט סעיף יז :

[עיין רש"י ברכות נח: ד"ה כללי אונך]

מ ד ה מיי' פ"ח מהל' גזלה ואבדה הלכה ז סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ב :

מא ו מיי' שם הל' ט טוש"ע שם סעיף ו :

מב ז מיי' פ"ח מהל' מאכלות אסורות הל' יב סמג לאוין קמג טוש"ע יו"ד סי' מג סעיף ח :

מג ח טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ו :

מד ט מיי' פ"ד מהל' שחיטה הל' ח ופיין שם בכ"מ סמג לאוין קמג טוש"ע יו"ד סי' ל סעיף ד :

מה י טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ו :

מו כ מיי' פט"ו מהל' גזלה ואבדה הל' יג סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסג סעיף י :

מז ל מיי' שם פט"ז הל"ג סמג שם טוש"ע שם סעיף כ :

מח מ מיי' שם פט"ו הלכה יג סמג שם טוש"ע שם סעיף י :

מט נ מיי' שם פט"ז הלכה ג סמג שם טוש"ע ח"מ שם סעיף יח :

נוסח מג. אות המקומות המחיים
1. נפי
2. מקק
3. מגנב

מעטיה 1. מג. אות המקומות המחיים
2. פסקא
3. אונים

מסורת השי"ם

[מוסרים מ"ל]

[ברכות נח: ד"ה כללי אונך]

[ברכות לה: ד"ה מה היתר יש במליאתה]

[ברכות לה: ד"ה מה היתר יש במליאתה]

[ברכות לה: ד"ה מה היתר יש במליאתה